

HACI BEKTAŞ VELİ

Pek kıymetli sakalı bıyığı farklı Alevi Bektaşî dedeleri, bu geleneğin milyonlarca bağlıları adına bugün buraya toplanan siz değerli hemşerilerim.

Basınımızın değerli mensupları, hanım efendiler, bey efendiler.

Üniversitemizin de paydaşı olduğu bu etkinliğe hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Ben Bektaşî değilim, ama Hacı Bektaş Veli'yi seviyorum. Ben Alevi de değilim, ama Hz. Ali'yi en an sizin kadar seviyorum. Ben, **SEVDİĞİM BU İKİ İNSANI CAN-I GÖNÜLDEN SEVEN** bir topluluk içinde yer almaktan büyük mutluluk duyuyorum.

Size çok kısa **İKİ BEKTAŞİ'DEN** bahsedeceğim. Alevi Bektaşî geleneğinin Bektaşî'si kim? Gerçek olan hangisi? Bu iki Bektaş'tan kendimize hangisini rehber edeceğiz? Tüm bu sorular uzmanların, bilim insanlarının görevleri. Bu yüzden, ben derim ki bu tür etkinliklerin, bugün burada yapıldığı gibi Akademik düzeyinin de olması gerekmektedir. Çünkü bugün Hacı Bektaş'ı seven; **"Bu bizim pirimizdir, başımızın tacıdır."** diyen insanlarla Hacı Bektâş-ı Velî'nin eserlerindeki fikirler arasında ne tür anlayış ve yaşayış farkların olduğunun akademik düzeyde ortaya konması gerekmektedir.

Şimdi gelelim iki Bektaş'a!

Birinci Hacı Bektaş "her şeyi hoş gören, içki içen, içkiye müsamaha eden, namaz kılınmasa da olur" diyen, sarkık bıyıklı bir Şaman'dı diyen anlayışın piri Bektaş!

İkinci Bektaş, gerçekten hacca gitmiş, bizim bildiğimiz anlamda "Hacı" olan, hakikaten evliya olan, "veli" olan, namazda niyazda olan Hacı Bektaş Veli!

İkinci Hacı Bektaş Veli'nin şöyle dediği söylenir "Bir kuyunun içine bir damla içki damlasa, kuyunun bütün suyunu murdar eder, çünkü haramdır. Bu suların dışarıya döküldüğü yer yeşerse, oradan çimen bitse ve o çimenden koyun yese, takva ehli insanlar o koyunun etini bile yemezler!" diyor.

Hacı Bektaş Veli ile ilgili olarak, araştırılması gereken bir husus ta, BEKTAŞ adının gerçekten ismi mi yoksa lakabı mı olduğudur. Hacı Bektaş Veli'nin "Menteş" adında bir ikizi olduğu söylenir. İki kardeşin aşırı benzerliği nedeniyle, "Menteş'e" benzer anlamında "bekteş"; yani farsça "benzeri", "karındaşı" olabileceğini, dolayısıyla **lakap** olduğunu söyleyenler var.

İki Hacı Bektaş Veli'den biri Türk biri Arap'tır!

Türk olanı, şaman ve anti – Arap zihniyete sahiptir. Hatta Arap kültürüne bir reaksiyon olarak Kırşehir'de bayrak açmıştır.

Diğer Hacı Bektaş Veli ise, Horosan'dan gelmiş, Arap soyundan ve hatta Seyyid'dir. Adı da Muhammed'dir. Dolayısıyla, Arap birinin Türkçülük yapması ne kadar inandırıcı olabilir? Üstelik

Hacı Bektaş Veli'nin yaşadığı dönemde kavmiyetçiliğin günah sayıldığı dönem olduğu dikkate alındığında!

İki Bektaş'tan biri Orhan Gazi'yi görmüş, diğeri görmemiştir.

Hacı Bektaş Veli'nin miladi 1209-1270 yılları arasında yaşadığı, Mevlânâ ile akran ve çağdaş olduğu tahmin edilmektedir. Eğer bu tarih doğruysa, denildiği gibi Orhan Gazi'yi gördüğü, yeniçerilerin kuruluşunda dua ettiği, kılıç kuşattığı doğru olmaması gerekmektedir.

İki Bektaş'tan biri evlenmiş ve bir soyu vardır, diğeri ise evlenmemiştir.

İki Bektaş'tan biri Yeseviye tarikatına bağlıdır ve bu tarikatın geleneğini sürdürmüştür.

Bizler Hacı Bektaş Veli'yi platonik âşıklar olarak mı, efsanevî ve masalımsı anlatımlarla mı anmaya devam edeceğiz? Yoksa bu ülkenin gerçeği olan, kültür tarihinde önemli bir yeri olan, tarihte önemli roller üstlenmiş, milyonları bulan bağlıları olan, yerli olan, milli olan Alevi Bektaşî topluluğunu bilimsel, akademik düzeyde, gerçekçi yaklaşımlarla mı anacağız? Aslında dernekler de, merkezler de bu yüzden var.

Sözlerimi Hacı Bektaş Veli'nin bir benzetmesi ile bitirmek istiyorum. Hacı Bektaş Veli, "**İnsan küçük âlemdir.**" diyor. Âlemde ne varsa, insanda da aynı var diyor. "**Yeryüzünde Kâbe var, senin de içinde kalbin var. O da Kâbe gibidir.**" diyor.

KALBURCU ŞEYHİ PİR AHMED DEDE KÜLTÜR DERNEĞİ'NE, böyle bir etkinliğe vesile oldukları için teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Prof. Dr. Remzi Gören
Rektör